

رقبای زیر یک سقف

دوره می کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران برگزار شد

رضا باقری اصل، دبیر شورای
اجرایی فناوری اطلاعات دولت:

اگر قانون ننویسید
برایتان قانون می نویسند

مجتبی توانگر، رئیس کمیته
اقتصاد دیجیتال مجلس:

حالا نوبت ریال
دیجیتال است

بدون قانون نه غیرقانونی!

رگولاتوری چه چالش هایی برای کسب و کارهای
رمزارز و بلاکچین ایران ایجاد کرده است؟ باید های
شکل گیری اکوسیستم رمزارزی چیست؟ مدیران
۱۰ صرافی رمزارز داخلی پاسخ می دهند...

دوره می کسب و کارهای
رمزارزی و بلاکچین ایران

چرا اتحاد رقبا باید استراتژی تمام صرافی‌های رمزارزی داخلی باشد زمستان در راه است اگر با هم نباشیم

این روزها عده‌ای سخت دنبال این موضوع هستند که رمزارزها را در ایران محدود کنند. این گروه بدون توجه به عواقب فعالیت‌هایشان به شکل خستگی‌ناپذیری با نوآوری مخالفت می‌کنند و گوش‌شان را نسبت به همه ایده‌های جدید بسته‌اند. متأسفانه این چرخه تکرار تمامی ندارد؛ پدیده نوبی وارد کشور می‌شود، مردم از آن استقبال می‌کنند، مسائل و چالش‌هایی پیش می‌آید، برخی راه‌حل را برخورد و محدود کردن می‌دانند و آن را عملی می‌کنند و در نهایت بازارهای سیاه شکل می‌گیرد و در فضای بی‌قانونی همه چیز ادامه می‌یابد! این چرخه درباره موضوعات گوناگون تکرار شده و این روزها مهم‌ترین موضوعی که مقررات‌گذاری نشده و به جای مقررات‌گذاری عده‌ای به دنبال ایجاد انواع محدودیت‌ها هستند، رمزارز است. با اینکه رمزارز شروع یک انقلاب بزرگ در خدمات مالی در جهان است، ولی در ادامه می‌توانیم امیدوار باشیم این جریان به فراتر از رمزارزها برسد. قاعدتاً رمزارزها در برابر آنچه تکنولوژی بلاکچین قادر به رسیدن آن است، بسیار کوچک هستند؛ ولی امروز این حوزه در کشورهای توسعه‌یافته جهان مورد توجه جدی قرار گرفته و بسیاری از نهادهای تنظیم‌گری مشغول مقررات‌گذاری و بررسی و بازخورد گرفتن درباره این ابزارهای نوین هستند.

متأسفانه برخی تصور می‌کنند می‌شود بخشی از اکوسیستم بلاکچین را قبول و بخش دیگری را حذف کرد؛ برخی تصور می‌کنند با ایجاد محدودیت‌های غیرمنطقی برای صرافی‌های رمزارز ایرانی مردم این موضوعات را کنار می‌گذارند. عده‌ای در بورس دلیل مشکلات بورس را گردن رمزارزها می‌اندازند و متأسفانه فرصت‌هایی مانند تأمین مالی از طریق ابزارهای مبتنی بر رمزارز جدی گرفته نمی‌شود.

با اینکه اکوسیستم رمزارزی در ایران در نبود مقررات به شیوه خودتنظیم‌گری عمل کرده و زمینه چالش‌های حقوقی را کاهش داده، ولی این حوزه نیازمند مقررات‌گذاری است و تنظیم‌گری عاقلانه، در صورتی که بخواهیم بگوییم کسب‌وکار فعلاً کارش را متوقف کند تا ببینیم چه می‌شود، به معنای مرگ کسب‌وکارهای قانونی است.

مقررات‌گذاری و تنظیم‌گری حوزه رمزارز مانند سوخت‌رسانی به هواپیمای در حال پروازی است که صدها مسافر دارد. کوچک‌ترین خطا ضرر و زیان‌های جبران‌ناپذیری را به اکوسیستم نوپای رمزارز ایران وارد می‌کند.

متأسفانه برخی رفتارهای هیجانی و به دور از منطق برخی افراد که جایگاه جدی هم در اکوسیستم کسب‌وکاری رمزارز ایران نداشتند، باعث شده برخی آنها را نماینده کل اکوسیستم رمزارزی ایران در نظر بگیرند. در حالی که آنها نماینده بخش بسیار کوچکی از این اکوسیستم هستند و نمی‌توانند از طرف کل اکوسیستم صحبت کنند. آنچه به همه فعالان واقعی کسب‌وکارهای رمزارزی ایران می‌خواهم بگویم این است که در روزهای سخت به میدان بیایند؛ حرف بزنند و در کنار هم بایستند و زمینه مقررات‌گذاری درست را فراهم کنند. امروز زمان سکوت نیست؛ امروز زمان عافیت‌طلبی و محافظه‌کاری نیست. امروز باید در دو جبهه بجنگیم؛ یکی با دشمن خارجی که تلاش می‌کند همه راه‌های نوآورانه‌ای را که می‌تواند به توسعه اقتصاد منجر شود، به روی ما ببندد و جبهه دیگر کسانی هستند که داخل کشور نشسته‌اند و آگاهانه یا ناآگاهانه تیشه به ریشه اقتصاد نوآوری می‌زنند.

ما هیچ‌گاه از بی‌قانونی دفاع نکرده‌ایم و هیچ‌گاه نگفته‌ایم که این حوزه‌های نو مقررات‌گذاری و تنظیم‌گری نشود. ما گفته‌ایم که با درک چارچوب‌های دنیای نو زمینه رگولاتوری خوب را فراهم کنیم. اگر بخواهیم با همان روش‌های قدیمی و دستوری و از بالا به پایین حوزه‌های نوآورانه را تنظیم کنیم، در نهایت، هم این حوزه‌های نو را نابود می‌کنیم و هم زمینه محرومیت اقتصاد ایران از عرصه‌های نوین اقتصاد نوآوری را فراهم می‌آوریم.

در این شرایط سخت، اتحاد رقبا مهم‌ترین استراتژی برای نیل به شرایط مطلوب است. اکنون زمان اتحاد برای جنگیدن بر سر یک موضوع مهم‌تر است. امروز باید از کلیت رمزارز دفاع کنیم و جلوی هرگونه فعالیت هیجانی را بگیریم. اکوسیستم رمزارز ایران باید با احتیاط و به دور از هیجان با تنظیم‌گران گفت‌وگو کرده و زمینه توسعه این بخش نوراً فراهم کند.

چه بخواهیم، چه نخواهیم، رمزارز از نگاه سرمایه‌گذاران یک بازار مالی در کنار سایر بازارهای مالی است

چرا برای رمزارزها نمی‌توانیم ریال را نادیده بگیریم؟

خود از بازار رمزارزها و ورود به سپرده‌های بانکی بیفتند که این رفتار خود یکی از دلایل ریزش اخیر قیمت رمزارزها بود. حالا در رفتاری مشابه باید همین امکان مقایسه برای مخاطبان و کاربران ایرانی که مبنای نهایی تمام رفتارهای مالی‌شان به ریال ختم می‌شود، وجود داشته باشد. پس یا باید نگاه بیت‌کوین ماکسیمالیستی داشت و صرفاً نگاه دلاری به افت‌وخیزها داشت یا اینکه سعی کنیم پا روی زمین بگذاریم و ضمن بررسی انگیزه‌های مردم برای ورود به این حوزه، نگاه درست و جامعی از منفعت یا ضررهای احتمالی ورود منابع مالی‌شان به این حوزه در مقایسه با سایر حوزه‌های سرمایه‌گذاری همچون خرید ملک، طلا، دلار، خودرو، بازار سرمایه یا سایر بازارهای مالی داشت.

چه بخواهیم، چه نخواهیم، رمزارز از نگاه سرمایه‌گذاران یک بازار مالی در کنار سایر بازارهای مالی است و برای کسانی که در ایران زندگی می‌کنند، باید با یک پارامتر نهایی یعنی ریال قابل مقایسه باشد. این حقیقت را با پیش‌کشیدن این موضوع که ممکن است ریال با اتفاقات سیاسی دچار افت‌وخیز شود، نمی‌توان برای مخاطب ایرانی نادیده گرفت! همان‌طور که تصمیمات سیاسی روی دلار را نیز نمی‌توان در این بازار نادیده گرفت.

در بسیاری از مطالب و گزارش‌ها و تحلیل‌هایی که تاکنون منتشر کرده‌ایم، تلاش کرده‌ایم قیمت ریالی رمزارزها را در اولویت قرار دهیم و برخی این رویکرد را نقد کرده‌اند و آن را توهین به ساحت مقدس رمزارزها می‌دانند. در اینکه رمزارزها یک پدیده بین‌المللی هستند، هیچ‌شکی نیست، اما نباید فراموش کنیم که ما در ایران زندگی می‌کنیم و مخاطب رسانه‌های ما نیز کاربران و مخاطبان ایرانی هستند. نمی‌توان در ایران و برای مخاطب ایرانی فعالیت کرد، ولی ریال را نادیده گرفت. چرا؟

رمزارزها را چه به‌عنوان یک ابزار پرداخت ببینیم، چه به‌عنوان یک ابزار سرمایه‌گذاری، باید برای مردم، با سایر گزینه‌های موجود قابل مقایسه باشد؛ همان‌طور که در خارج از ایران نیز کاربران این امکان را دارند. برای مثال برای فردی که در آمریکا با نگاه سرمایه‌گذاری وارد دنیای رمزارزها می‌شود، باید روشن باشد که سود سهم شرکتی مثل اپل در سال ۲۰۲۰ عملکرد بهتری حتی از رشد قیمت بیت‌کوین داشته است. چرا این امکان مقایسه وجود دارد؟ چون به‌راحتی با یک واحد یکتا یعنی دلار قابل مقایسه هستند. یا اتفاق اخیری که توسط فدرال رزرو روی افزایش نرخ بهره در آمریکا افتاد، باعث شد حجم چشم‌گیری از سرمایه‌گذاران به فکر خروج سرمایه

رسول قربانی
سردبیر راه پرداخت

@rasoulghorbani

شماره ۵
۱۴۰۰ دی
سال اول

هشدار: بازار رمزارزها یک بازار پرریسک و قانون‌گذاری نشده است. بازاری که ممکن است به دلیل نوسانات آن همه سرمایه خود را در آن از دست بدهید. توصیه می‌کنیم قبل از هرگونه فعالیت در آن مطمئن شوید اطلاعات کافی درباره آن را دارید.

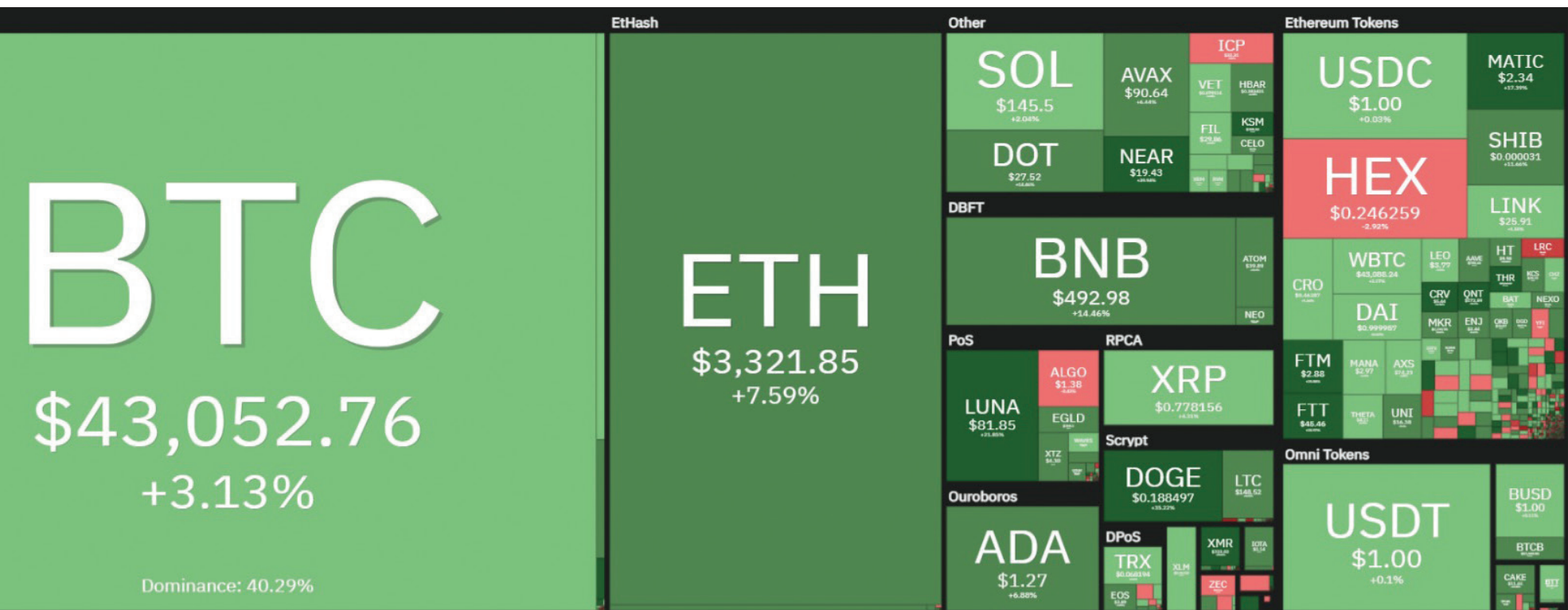
راه پرداخت

عصر تراکنش

انتشارات راه پرداخت

کارنگ

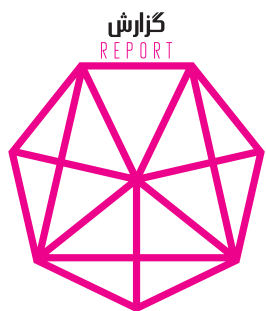

هیت‌مپ بازار رمزارزها در هفته گذشته

نگاهی به بازار کریپتوکارنسی‌ها در هفته گذشته

آیا بعد از ۲ ماه نزولی بازار به آرامش می‌رسد؟

عادی و متخصصان سخت‌افزار کامپیوتر نیز رشد کرده است. دو مورد از رایج‌ترین عناوین شغلی حاضر در این مطالعه، توسعه‌دهندگان و مهندسان بلاکچین بودند که در آگهی‌ها بیشتر به چشم می‌خوردند.

باز هم تسلا و دوج کوین

ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا، روز گذشته رسماً اعلام کرد که این شرکت پذیرش دوج کوین را برای فروش برخی محصولات خود آغاز کرده است. با این حال، آن‌طور که از وضعیت نمودارها پیداست، ممکن است در ادامه قیمت به سطوح قبل از جهش روز گذشته سقوط کند.

به گزارش کوین‌تلگراف و ارز دیجیتال، روز گذشته و پس از آنکه ایلان ماسک اعلام کرد تسلا پذیرش دوج کوین را برای فروش برخی محصولات خود آغاز کرده، قیمت این میم‌کوین پس از مدت‌ها یک جهش قابل توجه را تجربه کرد. پس از انتشار این خبر قیمت دوج کوین با جهشی ۱۳ درصدی به اوج ۳۰ روزه خود در ۰/۲۱۵۰ دلار رسید. توییت ایلان ماسک در حالی با واکنش بازار مواجه شد که دوج کوین از قبل یک روند صعودی را آغاز کرده بود.

توییت ایلان ماسک باعث شد قیمت دوج کوین روز جمعه در مجموع ۲۵ درصد رشد کند و اکنون که بازار جهش دیروز را تا حدودی اصلاح کرده است، هر واحد از این ارز دیجیتال با قیمتی حدود ۰/۱۹۱۱ دلار معامله می‌شود.

افزایش آگهی جذب نیرو در حوزه رمزارز لینکدین، بزرگ‌ترین شبکه اجتماعی فعال در حوزه کارپایی و معرفی کسب‌وکار، گفته تقاضای شرکت‌ها برای استخدام افراد در موقعیت‌های شغلی مرتبط با ارزهای دیجیتال، در طول یک سال گذشته ۳۹۵ درصد رشد کرده است.

ظاهراً بیشتر این آگهی‌ها با هدف استخدام برنامه‌نویس بلاکچین منتشر شده‌اند. به گزارش کوین‌دسک و ارز دیجیتال، مطالعه اخیر شبکه اجتماعی لینکدین نشان می‌دهد که تعداد آگهی‌های شغلی مربوط به ارز دیجیتال در سال ۲۰۲۱، نسبت به سال قبل تقریباً پنج‌برابر شده است.

بر اساس این مطالعه، تعداد آگهی‌های شغلی داخل آمریکا که در عنوان آنها عباراتی مانند «بیت کوین»، «اتریوم»، «بلاکچین» و «ارز دیجیتال» دیده می‌شود، از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱، ۳۹۵ درصد رشد داشته است. این رقم به‌طور قابل توجهی بالاتر از افزایش ۹۵ درصدی تعداد آگهی‌های شغلی مربوط به حوزه فناوری، در همین بازه زمانی است.

با اینکه بیشتر این آگهی‌ها برای شغل‌های مرتبط با نرم‌افزار و حوزه مالی بوده، اما لینکدین به افزایش تقاضا برای خدمات حرفه‌ای مانند حسابداری و مشاوره مالی هم اشاره کرد. به گفته لینکدین، تقاضا برای استخدام کارمند

به گزارش کوین‌دسک و ارز دیجیتال، شاخص رکود تعدیل‌شده (Entity Adjusted Dormancy) معیاری برای اندازه‌گیری نسبت ارزش کل بیت‌کوین‌های موجود در چرخه بازار به واحدهایی است که برای یک سال دست‌نخورده باقی مانده‌اند. از این شاخص برای سنجش آن دسته از رفتارهای بازار استفاده می‌شود که به خروج جریان پول ختم می‌شوند. شاخص رکود تعدیل‌شده اکنون به زیر ۲۵۰/۰۰۰ دلار رسیده است. این سطح در گذشته در دوره‌های رسیدن قیمت به کف‌های اصلی نمایان شده است.

به گزارش کوین‌دسک و ارز دیجیتال، خریداران بیت‌کوین در تلاش‌اند تا روند نزولی قیمت را پس از دو ماه معکوس کنند. قیمت در حال حاضر با اوج ۶۹/۰۰۰ دلاری آبان حدود ۳۰ درصد فاصله دارد و آن‌طور که از شاخص‌های تکنیکال پیداست، فشار فروش در بازار در حال تثبیت شدن است و دیگر نوسان جدی‌ای را تجربه نمی‌کند. بیت‌کوین هم‌اکنون با قیمتی حدود ۴۳/۰۰۰ دلار معامله می‌شود و نوسان قیمت در ۲۴ ساعت گذشته نزدیک به صفر بوده است. یک حمایت کلیدی در محدوده ۴۰/۰۰۰ دلار وجود دارد که می‌تواند سقوط قیمت را در کوتاه‌مدت محدودتر کند. با صعودی شدن بازار هم قیمت در ۴۵/۰۰۰ و ۴۷/۰۰۰ دلار دو مقاومت جدی را پیش روی خود دارد.

سلطه ترس و طمع بر بازار کاهش یافته است، با این حال هنوز هم بازار نگران است. با اینکه ارزش بازار کریپتوکارنسی‌ها در هفته گذشته سطح حمایتی دو هزار میلیارد دلاری را پس گرفت و بار دیگر ارزش این بازار به بالای دو تریلیون دلار رسید؛ ولی هنوز هم نگرانی‌ها درباره آینده میان‌مدت بازار کاهش نیافته است. با اینکه به نظر می‌رسد در هفته گذشته بازار بعد از یک اصلاح سنگین در مسیر بازگشت قرار گرفته است، اما هنوز این سؤال جدی پیش روی نوسرمایه‌گذاران بازار کریپتو خودنمایی می‌کند که آینده کوتاه‌مدت این بازار چه می‌شود؟

آیا بازار روی آرامش رامی‌بیند؟

داده‌های جدید نشان می‌دهند مدتی است که ماینرهای بیت‌کوین اقدام به فروش نمی‌کنند و در حال انباشت واحدهای جدید هستند. انباشت بیت‌کوین به این معنی است که دارندگان آن راضی به فروش در قیمت‌های کنونی نیستند. نشانه‌هایی از رسیدن بیت‌کوین به کف‌های قیمتی هم در تحلیل‌ها مشاهده می‌شود؛ سؤال این است که آیا روند نزولی به پایان رسیده است؟ یکی از شاخص‌های درون‌زنجیره‌ای قابل اعتماد بیت‌کوین، نشان می‌دهد که ممکن است روند نزولی اخیر به پایان خود نزدیک شده باشد؛ حرکتی که باعث شد بیت‌کوین در عرض دو ماه ۴۰ درصد از ارزش خود را از دست بدهد.

صحبت‌های رضا قربانی عضو هیئت مدیره سازمان نصر استان تهران در دورهمی فعالان کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین

برای بی قانونی، قانون بگذاریم

رضا قربانی، عضو هیئت مدیره سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران و میزبان دورهمی فعالان کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران، دلیل برگزاری آن را این‌طور توضیح داد: «بهانه دورهمی این است که می‌خواهیم راجع به موضوعات کسب و کاری مرتبط با کریپتو و بلاکچین، از زاویه دید فعالان کسب و کاری این حوزه‌ها صحبت کنیم. هم نگاه به موضوعات کسب و کارها و هم مسائل مربوط به تنظیم‌گری را مدنظر داریم. چند نفر از بدنه دولت و مجلس هم مهمان ما خواهند بود.» او در ادامه صحبتش، درباره مقاله چندی پیش نیویورک تایمز در رابطه با فعالان حوزه کریپتو صحبت کرد و گفت: «فضای کسب و کارهای فناوری در دنیا و به‌طور خاص در سیلیکون ولی، در اختیار چهار کسب و کار جدی گوگل، فیس‌بوک، آمازون و اپل است. اما فردی مثل خانم کارتر که پیش از این مدیر بخش خدمات ابری آمازون بود، چند سال پیش از آمازون استعفا داد تا کسب و کار کریپتویی خودش را راه بیندازد. این خانم در لینکدین خودش اعلام کرد که برای توسعه کسب و کار استارت‌آپی‌اش می‌خواهد نیرو جذب کند. از بین ۳۵۰ رزومه که ظرف مدت ۴۸ ساعت برای او فرستاده شد، غالب رزومه‌ها از شاغلان کسب و کارهای فنی بزرگ آمریکا بود. این مسئله برای کسب و کارهای فناوری، به زنگ خطر تبدیل شده و آنها دارند نیروهای خوب خودشان را از دست می‌دهند.»

او سپس حرف‌هایش را به محدودیت‌های موجود در کشور ارتباط داد و گفت: «سایت مربوط به کسب و کار خانم کارتر در کشور ما فیلتر است. دلیل محدودیت‌های این چنینی، فعالیت‌های گروه‌هایی است که در داخل کشور مشغول اعمال محدودیت هستند. گروه‌هایی هم در خارج از کشور این محدودیت‌ها را تشدید می‌کنند. متأسفانه این دو گروه خیلی هم خوب و هماهنگ در این زمینه کار می‌کنند. ما در مورد محدودیت‌های خارجی نمی‌توانیم کاری کنیم، اما

در فضای رمزارز در کشور گفت: «ما در فضای قانون بی قانونی فعالیت می‌کنیم. قرار است برای بی قانونی، قانون بگذاریم. این اولین تلاش‌های یک اکوسیستم در کشور است که می‌خواهد خودش برای فعالیت خودش قانون‌گذاری کند، چون در داخل و خارج عده‌ای انرژی گذاشته‌اند که نتوانیم به آینده دسترسی پیدا کنیم. از سه سال گذشته کسب و کارهای فعال زیادی در زمینه رمزارز، بدون وجود چارچوب و مقررات و آیین‌نامه رشد کرده‌اند.»

دورهمی کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران به همت راه پرداخت روز یکشنبه ۱۹ دی‌ماه برگزار شد تا در این برنامه به بحث و تبادل نظر پیرامون قانون‌گذاری در حوزه بلاکچین و رمزارزها و فرصت‌های کسب و کاری پیش رو پرداخته شود. در این برنامه، پنلی به میزبانی رضا جمیلی، سردبیر هفته‌نامه کارنگ با موضوع فرصت‌های کسب و کار حوزه رمزارزها برگزار شد. محمد قاسمی، مدیرعامل مزدکس؛ امیرحسین راد، مدیرعامل نوبیتکس؛ احسان قاضی‌زاده، مدیرعامل اکسیر؛ بنیامین عباسی، مدیرعامل بیت‌مکس و نریمان امانی، مدیرعامل اکسچنج سیتکس اعضای این پنل بودند.

◀ به تحریم داخلی دچاریم

امانی در ابتدای نشست تأکید کرد: «باید سریع‌تر از حوزه تبادل عبور کنیم و به سمت نوآوری برویم. باید از چالش‌های رگولاتوری مانند اینماد نیز عبور کنیم. یکی از عوامل مؤثر بر تسریع، عبور از حوزه تبادل است.» به گفته او، توکن NFT شاید در مقطع کنونی آورده مالی نداشته باشد، اما می‌تواند عاملی مؤثر برای عبور از حوزه تبادل و حرکت به سمت تکنولوژی‌های نو مانند متاورس باشد.

قاسمی به عنوان سخنران بعدی با اشاره به تولید بیت‌کوین بیان کرد: «شش سال قبل با بیت‌کوین آشنا شدم و اکنون می‌دانم این اتفاق می‌تواند پارادایم‌های صنعت مالی را تغییر دهد. از نگاه من به جای تمرکز بر خود تکنولوژی بلاکچین باید به کاربردهای آن توجه کنیم.

درست است که موضوعات NFT و متاورس در دنیا بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند، اما زیرساخت‌ها و فرهنگ ایران هنوز پذیرای این فناوری‌ها نیست.» مدیرعامل مزدکس اضافه کرد: «بر اساس صحبت‌های پیشینم، در حال حاضر آنچه برای شرایط کنونی ایران مناسب است، موضوع تأمین مالی است. تأمین مالی

مدیران ۵ صرافی رمزارز ایرانی:

اکوسیستم کسب و کارهای رمزارزی بسازیم!

درپنل فرصت‌های کسب و کار حوزه رمزارزها چه گذشت؟

به دو روش کوتاه‌مدت (بانک) و بلندمدت (بورس) انجام می‌گیرد. بانک‌های ایران و بورس در حال حاضر یا شرایط تأمین مالی را ندارند یا قصد انجام آن را ندارند.» به گفته او، استارت‌آپ‌های با استعداد هنگام مرحله جذب سرمایه به مشکل برخورد می‌کنند، مزدکس به دنبال راه‌حلی برای تأمین سرمایه از طریق بلاکچین و کریپتو است.

در ادامه امیرحسین راد با اشاره به متاورس گفت: «دنیا وارد فضای جدیدی به نام متاورس شده و ما هنوز درگیر رگولاتوری مفاهیم قبلی هستیم. شک ندارم که رگولاتور هیچ تصویری از متاورس ندارد. حوزه NFT، دیفای و متاورس روندهای روز دنیا هستند. ما این پتانسیل را داریم که استارت‌آپ‌هایی را برای فعالیت در این حوزه، به‌ویژه در خارج از کشور راه‌اندازی کنیم.»

به گفته راد، باید از مرزهای جغرافیای بگذریم تا پیشرفت کنیم و در سطح جهانی موفق باشیم. ما به بازارهای جهانی متصل نیستیم، نیروهای انسانی ما تصویری از فضای کسب و کارهای خارجی ندارند، همچنین شرکت‌های داخلی ما در رویدادهای جهانی حضور ندارند. لازمه پیشرفت، ارتباط با جامعه بلاکچینی دنیا است. تنها در این صورت است که ایده‌ها پخته‌تر می‌شوند.

قاضی‌زاده در ادامه تصریح کرد: «ما در کشوری زندگی می‌کنیم که تمام سیستم‌های مالی ایزوله و تحریم هستند. در واقع بازار رمزارزها برای ما نوعی پنجره فرار بود؛ برای همین در حوزه تبادل جا مانده‌ایم و اشباع نشده‌ایم.»

به گفته او، تکنولوژی در داخل کشور وجود دارد و مسئله اصلی تأمین مالی است. حاکمیت باید نگاه خود را تغییر دهد؛ نه اینکه بخش خصوصی را به نوآوری سوق دهد و سپس آن را رها کند. به وجود مجموعه‌هایی مانند ققنوس که توکن را وارد کشور می‌کنند، مفتخریم. عباسی در ادامه بیان کرد: «مجموعه ماموت تمام تلاش

شماره ۵
دی ۱۴۰۰
سال اول

دردورهمی کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین چه گذشت؟ همگرایی و بلوغ کسب و کارها

اولین دورهمی کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران به همت مجموعه راه پرداخت برگزار شد. این دورهمی که بسیاری از مدیران ارشد این کسب و کارها در آن حضور داشتند، در درجه اول از این منظر حائز اهمیت بود که کسب و کارهایی که در فضای اقتصادی رقیب یکدیگر به حساب می آیند، در کنار هم به بحث و تبادل نظر پرداختند و تلاش داشتند تا برای مشکلات مشترکشان به راه حلی جامع برسند.

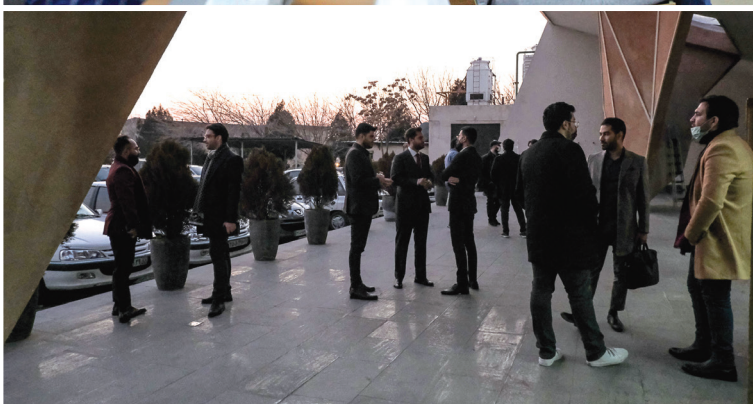
این امر نشان می دهد در زمانی که رگولاتور هنوز نتوانسته خود را با کسب و کارهای حوزه بلاکچین و رمزارز هم مسیر کند و هرازگاهی مشکلاتی را پیش رویشان می گذارد، نوآوری مسیر خود را طی کرده و امروز با کسب و کارهایی در این حوزه طرف هستیم که سال های رشد خود را طی کرده و به بلوغ نسبی رسیده اند؛ کسب و کارهایی که بر لزوم شبکه سازی واقف هستند و در جهت حل مشکلات می توانند به رگولاتور پیشنهادهای سازنده ارائه دهند و به یک اکوسیستم مجزا تبدیل شوند.

همچنین در کنار هم قرار گرفتن و ملاقات مدیران ارشد کسب و کارهایی که کمتر محفلی برای آشنایی و تبادل نظر با یکدیگر دارند، می تواند نقشی تعیین کننده ایفا کند. می تواند جایی برای واکاوی موانعی باشد که نفس کسب و کارها را گاه به شماره می اندازد و اجازه نمی دهد آنها در کنار یکدیگر جهت ساختن اکوسیستم رمزارز و بلاکچین ایران تلاش کنند.

این هدفی بود که دورهمی کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران دنبال می کرد که البته رسیدن به این هدف در گرو همکاری هرچه بیشتر کسب و کارها و تداوم چنین برنامه هایی خواهد بود.

شماره ۵
۲۶ دی ۱۴۰۰
سال اول

بدون قانون نه غیرقانونی!

رگولاتوری چه چالش‌هایی برای کسب و کارهای رمزارز و بلاکچین ایران ایجاد کرده است؟ مدیران ۵ صرافی رمزارز داخلی در یک پنل به این سؤال پاسخ دادند...

در این حوزه بتوانیم از عقب‌ماندگی خود در این زمینه بکاهیم.»

به گفته او نباید چرخ را دوباره اختراع کرد و با استفاده از تجارب مشابه در این زمینه می‌توانیم مشکلات را حل کنیم. دبی در سال ۲۰۱۶ اولین انجمن جهانی بلاکچین را راه‌اندازی کرد که حدود ۶۰ شرکت خصوصی در این انجمن شرکت کردند و این فرصت سبب شد تا زیرساخت‌های ابتدایی بلاکچین به‌عنوان یکی از پایه‌های انقلاب صنعتی چهارم شکل بگیرد.

او معتقد است که دبی در سه بخش دولت، شرکت‌های خصوصی و جامعه بین‌المللی استراتژی‌ها و نقشه‌راهی را پیاده‌سازی کرده که به هدف خود که خوشحال‌ترین مردم کره زمین است، به‌عنوان اولین شهر دنیا، دست یابد و بلاکچین یکی از حوزه‌هایی است که می‌تواند دبی را در رسیدن به این هدف کمک کند.

در دوره‌می کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران، پنل «تنظیم‌گری رمزارز و استراتژی بلاکچین ایران» با مدیریت رسول قربانی، سردبیر راه پرداخت و با همراهی افشار جوکار، مدیرعامل کوین‌نیک مارکت؛ روح‌اله جهنده، قائم‌مقام رمزینکس؛ امیرحسین مردانی، مدیرعامل بیت‌بین؛ بهزاد اسکندری، مدیرعامل اوکی اکسچنج و محمد آنالویی، مدیرعامل والکس برگزار شد.

می‌توان از تجربیات موفق در حوزه بلاکچین برای قانون‌گذاری استفاده کرد

در ابتدای این پنل افشار جوکار، مدیرعامل کوین‌نیک مارکت با اشاره به این پرسش درباره علت عدم سازگاری رگولاتور کشور با حوزه بلاکچین و رمزارزها گفت: «در حوزه بلاکچین باید با دید وسیع‌تری به بحث قانون‌گذاری نگاه کنیم و با بهره‌گیری از تجربیات موفق جامعه جهانی

فرزین فردیس، رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری اتاق بازرگانی تهران، در برنامه دوره‌می فعالان کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران صحبت‌هایی در ارتباط با قانونی‌شدن فعالیت در حوزه بلاکچین ارائه داد.

فردیس در ابتدا برای جا انداختن مفهوم، به سریال See اشاره کرد و گفت: «در این سریال، مردم یک شهر، همه نابینا شده‌اند و با حس‌های دیگر کارشان را انجام می‌دهند. پس از مدتی، دو نوزاد دوقلو در این شهر به دنیا می‌آیند که می‌توانند ببینند. در این فیلم می‌بینیم این دوقلو، به‌خاطر داشتن یک حس جدید که همان حس بینایی است، چقدر با آدم‌هایی که نمی‌بینند متفاوت هستند و تصمیمات متفاوت‌تری می‌گیرند.»

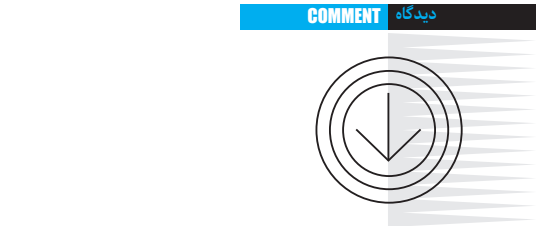
او ادامه داد: «این وضعیت اکوسیستم بلاکچین و رمزارز کشور ماست. پدیده جدیدی آمده که پارادایم جدیدی به وجود آورده است. یکسری افراد این پدیده جدید را

فرزین فردیس در دوره‌می فعالان کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین:

رمزارز و بلاکچین پارادایم جدیدی خواهند ساخت

شماره ۵
۱۴۰۰ دی
سال اول

مجتبی توانگر، رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس:

حالا نوبت ریال دیجیتال است

میلیارد تومانی را به رسمیت بشناسیم، چراغ شفافیت را در آن روشن کنیم و از این بازار در جهت منافع عامه و ملی بهره ببریم. نمی‌توان از این تصمیم سخت یا پرریسک روی برگرداند؛ بازار بسیار بزرگی در کشور وجود دارد.»

توانگر در خصوص الزام وجود ریال دیجیتال گفت: «همزمان با چاره‌جویی و تدبیر برای تبادل رمزارزها، کشور ما نیز مانند بسیاری از کشورهای دیگر به رمزارز ملی یا ریال دیجیتال نیاز دارد تا در اتصال به شبکه‌های جهانی بتواند ریال را برای تبدیل به سایر رمزارزها یا سایر فیات‌ها در دسترس همه قرار دهد. CBDC می‌تواند تحولی چشم‌گیر در تجارت داخل و خارج از کشور ایجاد و ریال را تقویت کند. در این صورت فرصت بسیار خوبی برای توسعه فناوری‌ها و برنامه‌های کاربردی بر بستر بلاکچین با ریال دیجیتال به وجود خواهد آمد. خوشبختانه در این حوزه اقدامات عملی آغاز شده و امیدواریم در اجرا نیز با استفاده از نظر بدنه کارشناسی کشور، شاهد اقدامات سازنده‌تری باشیم.»

او در بخش پایانی صحبت‌هایش بیان کرد: «مهم‌ترین نکته‌ای که می‌خواهم بیان کنم، توجه به فناوری و فرصت‌های بالقوه و بکر این حوزه است. بلاکچین در حوزه‌هایی نظیر مدیریت دانش، لجستیک، بازرگانی، مدیریت انواع دارایی‌ها، کالاها و خدمات، خدمات مالی غیرمتمرکز و حتی متاورس کاربرد دارد که توسعه آنها در کشور ما به‌شدت مغفول مانده است.» به گفته توانگر، متأسفانه سیستم اجرایی کشور و بخش خصوصی در این زمینه اقدامات جدی به عمل نیاورده‌اند، البته بخشی از این غفلت به‌دلیل گنگی فضا و ابهامات مختلف در حوزه قانون‌گذاری و شرایط ایجاد کسب و کار در این حوزه است. توانگر ادامه داد: «کاربردهای بلاکچین در موارد بسیار، به ساخت توکن نیاز دارد و در این شرایط از نگاه بخش اجرایی کشور، مسائل و ریسک‌های مختلفی برای مردم و سرمایه‌گذاران ایجاد می‌شود؛ بنابراین باید به‌نوعی بتوانیم فضا را مدیریت کنیم و با قانون‌گذاری در حوزه‌هایی نظیر تبادل رمزارزها و ساخت ریال دیجیتال این فضا را به وجود آوریم که نخبگان و کارآفرینان بتوانند در حوزه‌های بکر بلاکچین و رمزارزها به ابتکارات و اختراعات دست بزنند.»

مجتبی توانگر، رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس شورای اسلامی در دوره‌می کسب و کارهای رمزارزی و بلاکچین ایران، نکاتی را درباره صنعت رمزارز مطرح کرد. به گفته او، استخراج رمزارزها و به‌طور خاص بیت‌کوین هرچند دیر هنگام و بدون برنامه‌ریزی و سامان‌دهی لازم وارد کشور شد، اما از جهاتی به بلوغ رسیده است. البته هنوز در این زمینه ظرفیت خالی وجود دارد. او در ادامه تأکید کرد: «اکنون در حوزه استخراج رمزارز نه یک قانون فراگیر، بلکه مقرراتی مختصر داریم. به عبارتی برای استخراج نسبت به سایر حوزه‌های بلاکچین ضوابطی مشخص تعریف شده است.» به گفته او، وجود منابع سرشار انرژی در کشور و انرژی این صنعت این گمان را در ذهن ایجاد می‌کند که می‌توانیم در این حوزه با حمایت از صنعت و رقابتی‌تر کردن حضور فعالان مختلف، رشد چشم‌گیری داشته باشیم. پس لازم است متصدیان دولتی زمینه هموارتری را پیش روی سرمایه‌گذاران قرار دهند. او در ادامه خاطرنشان کرد: «ن باید فراموش کرد که استخراج یکی از فرصت‌های فرعی در صنعت بلاکچین است و آینده این صنعت در مسیرهای غیراستخراجی ترسیم خواهد شد، برای همین نباید تمام هم‌وغم کشور و قانون‌گذاری و پیشرفت به این حوزه محدود شود.» توانگر با بیان اینکه بزرگ‌ترین خلأ قانونی، در حوزه تبادل رمزارزها دیده می‌شود، توضیح داد: «سیستم اجرایی کشور مانند سایر دولت‌های دنیا نگرانی‌های زیادی در حوزه سیاست‌های پولی و رقابت ارزهای ملی و رمزارزها دارد. این نگرانی‌ها برای اقتصاد پریشان ایران با وجود تمام ظرفیت‌های موجود تأمل‌برانگیزتر است، اما باید نگاه روبه‌جلو داشته باشیم.» او با اشاره به اهمیت قانون‌گذاری گفت: «بدون قانون‌گذاری سرمایه مردم و سرمایه ملی همیشه در معرض خطر است و مردم به پلتفرم‌های خارجی تبادل رمزارز وابسته می‌مانند.» به گفته او، رمزارزها آمده‌اند که بمانند، پس طولانی‌بودن دوران بررسی‌ها، تصمیمات غیرکارشناسی و هر اقدامی که به‌نوعی باعث غفلت ما از هدایت این بازار شود، خسارات زیادی دارد. توانگر با تأکید بر اینکه موظف به قانون‌گذاری هستیم، اظهار کرد: «باید این بازار چند ده هزار

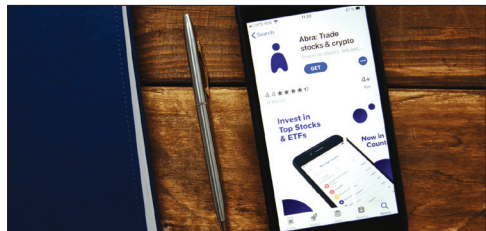

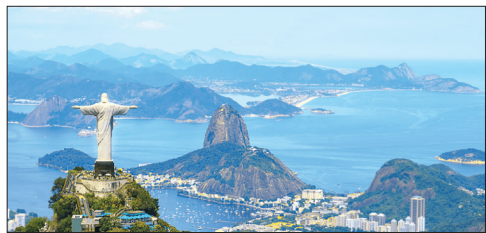
بازی موش و گربه تسلا و دوج کوین

تسلا مجدداً امکان استفاده از پرداخت با دوج کوین را راه اندازی کرد؛ موضوعی که باعث شد این کوین ۱۷ درصد رشد قیمت را تجربه کند.

آبرا و مدیریت دارایی

استارتاپ کریپتویی آبرا اعلام کرده وارد مدیریت دارایی سازمانی شده و این بخش از کسب و کار خود را توسعه داده است.

ورود یک شهر به اقتصاد کریپتو

شهردار ریودوژانیرو اعلام کرده این شهر یک درصد از دارایی‌های خود را به شکل رمزارز ذخیره و نگهداری خواهد کرد. شهردار ریودوژانیرو اعلام کرده این آغاز راه رمزارزی شدن این شهر است.

رشدی ۱۲ برابر پیش بینی‌ها

پلتفرم بازی اکسی اینفینیتی که قرار بود تا پایان ۲۰۲۱ حدود ۲۵۰ هزار کاربر بگیرد، اعلام کرده به رکورد ۲٫۹ میلیون کاربر رسیده است. این پلتفرم روی بازی‌های NFT تمرکز دارد.

شمساره
۲۶ دی ۱۴۰۰
سال اول

بنکمن و FTX سرمایه‌گذار استارتاپ‌های رمزارزی می‌شوند با راه افتادن یک وی‌سی دو میلیارد دلاری

شرکت‌های کوچک‌تر و دیگر نوآوری‌های تجاری این صرافی را مدیریت کند.

بازی و وب ۳ برای سرمایه‌گذاران جذاب شده است

وو گفته که این صندوق که FTX Ventures نام گرفته، به‌طور گسترده در حوزه کریپتو و وب ۳ سرمایه‌گذاری خواهد کرد و اشاره کرده در همین مدت کم که با تیم‌های مختلف این حوزه که نیازمند سرمایه بوده‌اند تعامل کرده، از تعداد تیم‌های مستعد در فضای بازی وب ۳ هیجان‌زده شده است.

FTX که یک صرافی رمزارزی غیرمتمرکز است، اعلام کرده یک صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر دو میلیارد دلاری راه‌اندازی کرده که روی حمایت از تیم‌های فعال در اکوسیستم دارایی‌های دیجیتال متمرکز خواهد بود. این صرافی مطرح دنیای رمزارزها که با سبک کاری و زندگی بنیان‌گذارش و موفقیت‌های تحسین‌برانگیز برندش شناخته می‌شود، اعلام کرده روی پیشرفت بلاکچین و پذیرش وب ۳ در دنیای کسب‌وکارها متمرکز خواهد بود. «امی وو»، یکی از مدیران لایت اسپید ونچرز به همین منظور به صرافی FTX پیوسته تا سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه بازی‌ها، خرید و همگرا کردن

شرکت بلاک که همان اسکوتر سابق است به‌تازگی شرکت افتری را که در زمینه پرداخت با تأخیر فعالیت می‌کند، خریده و در اواخر این ماه تجارت خود را در بورس اوراق بهادار استرالیا (ASX) آغاز خواهد کرد. این برای اولین بار در تاریخ بورس این کشور است که یک شرکت متمرکز بر ارز دیجیتال را پذیرش می‌کند. پس از تغییر نام از اسکوتر به بلاک در دسامبر سال گذشته میلادی، این شرکت خدمات مالی هفته گذشته اعلام کرد که شرکت افتری استرالیا را خریداری کرده است. علاوه بر بورس استرالیا بلاک اعلام کرده تأیید بانک اسپانیا را هم برای فعالیت در

اسکوتر با خرید افتری راهکارهای پرداخت کریپتویی بیشتری ارائه خواهد کرد

رمزارزها در بورس استرالیا

به گفته وو؛ صنعت بازی بسیار بزرگ است، یک صنعت سالانه ۲۰۰ میلیارد دلاری که از نظر محتوا و نوآوری به‌سرعت در حال رشد است. همچنین FTX، گفته با همکاری لایت اسپید ونچرز و سولانا ونچرز یک سرمایه ۱۰۰ میلیون دلاری در زمینه توسعه بازی‌های مبتنی بر وب ۳ اختصاص داده‌اند.

سم بنکمن فرید، مدیرعامل FTX طی یک پتل در نشست نوآوری مالی بلومبرگ در ماه گذشته گفته بود که ان‌اف‌تی‌های بازی می‌توانند نیروی محرکه‌ای برای آوردن ارزهای دیجیتال به جریان اصلی اقتصاد جهان باشند.

بنکمن در رابطه با وی‌سی جدیدی که این صرافی راه‌اندازی کرده هم گفته سرمایه‌گذاران آنها در FTX تأثیر عمیقی در حمایت از رشد و توسعه‌شان داشته‌اند و آنها تلاش می‌کنند همین نقش را در FTX Ventures ایفا کنند و برای یافتن باهوش‌ترین ذهن‌ها و نوآوری‌های تخریبگر در فناوری هیجان‌زده هستند.

سرازیر شدن سرمایه‌های خطرپذیر به سمت رمزارزها

در سال گذشته میلادی حجم سرمایه‌زیادی به فضای کریپتو سرازیر شده و بیش از ۱۷ میلیارد دلار فقط در نیمه اول سال ۲۰۲۱ در پروژه‌هایی از این دست سرمایه‌گذاری شده است. اما به نظر می‌رسد با تشکیل صندوق‌هایی مشابه وی‌سی‌اف‌اتی‌ایکس باید منتظر ورود سرمایه‌های بیشتری به صنعت رمزارزها، به‌ویژه در حوزه وب ۳ و بازی‌های مبتنی بر ان‌اف‌تی بود.

FTX در ماه‌های اخیر در دوره‌های تأمین مالی انواع استارتاپ‌های رمزارزی شرکت کرده است؛ از جمله روی استارتاپ Web3Auth که ارائه‌دهنده زیرساخت ارزهای دیجیتال است، سرمایه‌گذاری کرده؛ همچنین روی استارتاپ DriveWealth که در حوزه سلامت در وب ۳ تمرکز دارد.

از صندوق‌های مهم سرمایه‌گذاری در حوزه کسب‌وکارهای رمزارزی می‌توان به سیرکل اشاره کرد که در ماه نوامبر برنامه‌هایی را برای راه‌اندازی یک صندوق خطرپذیر جهت سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها و شرکت‌های بلاکچینی آنها در مراحل اولیه اعلام کرده بود.

همین‌طور Silvergate Capital و EJC Capital برای راه‌اندازی یک صندوق خطرپذیر با یکدیگر همکاری کرده‌اند. نمونه آخر هم شرکت سرمایه‌گذاری Kraken Ventures است که از اولین صندوق خطرپذیر خود، پس از جذب ۶۵ میلیون دلار برای سرمایه‌گذاری در حوزه ارزهای دیجیتال و فین‌تک رونمایی کرد.

این کشور اخذ کرده است.

انتظار می‌رود که شرکت ادغام‌شده در ۲۰ ژانویه از طریق ASX تحت عنوان «SQ» معامله شود، در حالی که نماد بورسی «APT» متعلق به افتری یک روز قبل از آن به حالت تعلیق درخواهد آمد. کارشناسان می‌گویند این یک تحول بزرگ در بورس استرالیاست که درهای خود را به روی شرکت‌های رمزارزی گشوده است.

طبق گزارش اخیر که به سهام‌داران اسکوتر